

Raadsvoorstel

Status: Besluitvormend

Agendapunt:	6
Onderwerp:	Gemeentelijk afvalbeleid
Datum:	13 november 2012
Portefuillehouder:	N.L. Agricola
Decosnummer:	973
Informant:	Thijs Mosterman/Mary Volkers (Milieu en Bouwen) Gerben Knol (Belastingverordening) E. t.mosterman@dalfsen.nl T. (0529) 438917

Voorstel:

Vaststellen:

1. Eerste fase nieuwe afvalbeleid vanaf 1 januari 2013
2. De vernieuwde Afvalstoffenverordening vanaf 1 januari 2013
3. De vernieuwde Belastingverordening Reinigingsheffing vanaf 1 januari 2013
4. De onttrekking van € 339.000,- uit de Egalisatiereserve reiniging voor de invoering van de eerste fase van het nieuwe afvalbeleid in 2013

Inleiding;

In augustus 2012 is aan de raad een nieuw afvalbeleid voorgesteld. Het voorstel is aangehouden met het verzoek om de argumenten, de communicatie en de alternatieven nader uit te werken. In dit voorstel zijn deze onderwerpen aangepast. Ook wordt voorgesteld de voorgenomen verhoging van het vastrecht niet in te voeren. Tot slot zijn de bijbehorende vernieuwde verordeningen toegevoegd aan het voorstel. De aanpassingen in de verordeningen zijn gemarkeerd.

Het doel van het nieuwe afvalbeleid is een maximaal hergebruik van grondstoffen en vermindering van restafval. De wijzigingen worden gefaseerd ingevoerd. Het raadsvoorstel voor de eerste fase bestaat uit de volgende maatregelen per 1 januari 2013:

1. invoeren nultarief voor het inzamelen van groente- fruit- en tuinafval (GFT)
2. de huis aan huis inzameling van GFT in het buitengebied te herintroduceren
3. de inzaelfrequentie van restafval terug te brengen van 2 naar 1 x per 4 weken

Bij de volgende fasen wordt het hergebruik van de andere grondstoffen verbeterd (plastic, papier, textiel e.d.) en worden ondergrondse buurtcontainers geplaatst voor restafval. Hiervoor worden afzonderlijke raadsvoorstellen gemaakt.

Argumenten:

1. *Wijziging van het afvalbeleid is duurzamer*

Het huidige diftar-beleid (betalen per aanbidding) heeft de afgelopen jaren een positief effect gehad op de afvalscheiding in onze gemeente. Het effect vervlakt echter en stimuleert de inwoners niet meer om verder afval te scheiden. Hierdoor zitten in het restafval nog steeds veel herbruikbare materialen zoals GFT, plastic, papier en textiel. Deze materialen worden nu met het restafval verbrand. Om een verdere afvalscheiding te realiseren, is door ROVA het visiedocument "Van afvalbeheer naar grondstoffenbeheer" gemaakt. Dit document is als bijlage toegevoegd. De visie sluit goed aan op het Meerjarenprogramma Klimaat en Duurzaamheid van onze gemeente. Het nieuwe afvalbeleid zorgt

voor meer hergebruik van grondstoffen en minder verbranding van restafval. De daling van de CO₂-uitstoot wordt door ROVA inzichtelijk gemaakt.

Voor GFT-afval zijn momenteel diverse goed functionerende, duurzame en lokale verwerkingstechnieken beschikbaar zoals compostering en vergisting. Met de wijziging worden de inwoners gestimuleerd en gefaciliteerd om meer GFT-afval gescheiden aan te bieden. Door de invoering van een nultarief vervalt de financiële drempel om de GFT-container te gebruiken. Door het verminderen van het aantal ophaalrondes voor restafval, worden sommige inwoners gedwongen bewuster om te gaan met afval en scheiding.

Gedurende 2012 is het gehele nieuwe beleid succesvol getest in de kern en buitengebied van Hoonhorst (Hoonhorst zegt DAG, zie bijlage). Een forse daling van restafval gerealiseerd (-60%). De hoeveelheid GFT-afval is gestegen met +95%. Het gemiddelde aantal GFT-aanbiedingen per jaar (al dan niet een volle container) is in de kern 26 keer en in het buitengebied 12 keer. De deelname aan GFT-scheiding in de kern is 95% en in het buitengebied 50%.

De gemeente Dalfsen had in 2011 een hergebruikpercentage van huishoudelijk afval van 59%. Hiermee voldoen we niet aan de landelijke norm van 65%. De verwachting is dat onze gemeente, na het invoeren van de eerste fase van het nieuwe afvalbeleid, ruim zal voldoen aan deze norm.

2. Wijziging van het afvalbeleid bespaart kosten

Een gemiddeld huishouden bespaart op termijn ongeveer 40% op de afvalkosten.

Door het nultarief op de lediging van de GFT-container bespaart een gemiddeld huishouden 5 tot 6 ledigingen per jaar (-€19,-). Daarnaast zal door de betere afvalscheiding de hoeveelheid restafval ook dalen. Hierdoor vervallen gemiddeld 2 tot 3 ledigingen restafval per jaar (-€23,-). In de volgende fasen daalt de hoeveelheid restafval verder, evenals de kosten hiervan. Bij het proefproject 'Hoonhorst zegt Dag' zijn de gemiddelde jaarlijkse afvalkosten voor een huishouden in de kern gedaald van € 209,- naar € 124,-. Een daling van maar liefst € 85,- (inclusief een eventuele toekomstige vastrechtverhoging).

Om het draagvlak en afvalscheiding te stimuleren wordt voorgesteld het vastrecht tarief niet te verhogen. Vooral voor de inwoners, die zelf composteren of niet gewend zijn een GFT-container te gebruiken (buitengebied), wordt de drempel verlaagd.

Eind 2013 wordt een nieuwe kostenberekening gemaakt op basis van de resultaten van de eerste fase. Zonodig wordt dan een nieuw tarief voor het vastrecht berekend en voorgelegd aan de raad.

Gelijktijdig kunnen eventuele mee- of tegenvallers uit het landelijke Verpakkingenakkoord 2013 worden meegenomen in de tariefberekening.

In plantsoenen en bossages worden regelmatig dumpingen van tuinafval aangetroffen en door de gemeentelijke buitendienst opgeruimd. Doordat inwoners niet meer hoeven te betalen voor de lediging van de GFT-container zal men het grof tuinafval via de container gaan afvoeren in plaats van dumpen. De gemeentelijke opruimkosten zullen dan ook verminderen en het straatbeeld wordt verbeterd.

3. Eén afvalbeleid voor alle huishoudens geeft uniformiteit

Door de invoering GFT-container in het buitengebied krijgen alle inwoners in onze gemeente de gelegenheid om optimaal GFT-afval te scheiden. Bij het eerste argument zijn de deelnamecijfers uit het proefproject 'Hoonhorst zegt Dag' gegeven. Deze cijfers tonen aan dat ook in het buitengebied voldoende gebruik wordt gemaakt van de GFT-container en de tevredenheid is hoog.

De uniformiteit zorgt ook voor administratieve voordelen. Geen verschillen tussen bewoners in de kern en het buitengebied zorgt voor een vereenvoudiging in de registratie en facturatie.

4. Ervaringen omliggende gemeenten zijn positief

De gemeenten Steenwijkerland en Staphorst zijn in 2012 gestart met de eerste fase en de ervaringen zijn positief. In bijvoorbeeld Staphorst is de hoeveelheid restafval gedaald met 27% en de hoeveelheid GFT-afval gestegen met 210%. Ook de deelname en inzamelingsresultaten in het buitengebied van deze gemeenten zijn goed en vergelijkbaar met het proefproject 'Hoonhorst zegt Dag'. Vergelijkbare resultaten worden ook in onze gemeente verwacht.

Risico's:

De voorstellen leiden op zich niet tot risico's. Ongeveer 83% van de deelnemers van het proefproject 'Hoonhorst zegt Dag' is tevreden met het uitgeteste beleid.

Een mogelijk risico was het ontstaan van meer stankoverlast door het minder ledigen van de restafvalcontainer. In Hoonhorst, Steenwijkerland en Staphorst is deze overlast niet geconstateerd. Stankoverlast wordt met name veroorzaakt door rottend GFT-afval. Dit GFT-afval wordt door de inwoners meer gescheiden en vaker aangeboden.

Een ander mogelijk risico tijdens de proef was dat restafval gedumpt zou worden naast de ondergrondse buurtcontainers, in plantsoenen of in de grondstoffencontainers. Uit controles blijkt dat deze dumpingen niet hebben plaatsgevonden.

Aangenomen wordt dat bij de invoering in de gehele gemeente Dalfsen deze risico's ook minimaal blijven.

Alternatieven:

Er zijn diverse alternatieven mogelijk:

1. *Geen GFT-inzameling in het buitengebied.*

In het verleden werd GFT-afval ingezameld in het buitengebied. Hiervan werd weinig gebruik gemaakt. Reden hiervoor zijn de kosten voor de ledigingen en de aanwezigheid van een alternatief in de vorm van een mestvaalt of composthoop. Uit jaarlijkse sorteeranalyses blijkt dat ook in het buitengebied evenveel GFT-afval in het restafval wordt gedaan als in de kernen. Veel bewoners composteren niet of hebben geen mestvaalt meer. Het proefproject in Hoonhorst toont aan dat de helft van het aantal huishoudens in het buitengebied meedoet met GFT-scheiding. Zonder de GFT-container kunnen de bewoners van het buitengebied niet optimaal afval scheiden en profiteren van de genoemde kostenbesparingen.

2. *GFT-afval 1 keer per 4 weken inzamelen.*

GFT-afval wordt verwerkt in een vergister waarbij biogas ontstaat. Dit gas wordt gebruikt voor eigen vervoersmiddelen of verkocht. Vers GFT-afval is essentieel voor een maximaal vergistingrendement. De eerste twee weken zijn hierbij van belang. Minder inzamelrondes zorgt voor een lager vergistingrendement. Daarnaast is er een hogere kans op stankoverlast en minder motivatie voor het scheiden van afval. De kostenbesparing door een minder inzamelrondes is beperkt omdat de logistieke kosten een klein onderdeel uitmaken van het gehele verwerkingstarief.

3. *Geen vastrechtverhoging maar verhoging van het ledigingstarief restafval.*

Dit alternatief is gedeeltelijk niet meer van toepassing omdat de vastrechtverhoging niet meer wordt voorgesteld. Om de inkomstenderiving van de GFT-ledigingen te compenseren, zou het tarief van een lediging van een restafvalcontainer ongeveer 30% moeten stijgen. Het risico is dat op langere termijn een dekkingstekort ontstaat door het steeds meer afnemende aantal aanbiedingen restafval en de stijgende hoeveelheid GFT-afval.

De afgelopen jaren is het ledigingstarief voor restafval al enkele malen verhoogd. Het aantal ledigingen of de hoeveelheid restafval is niet afgenomen. Daarnaast blijkt uit de sorteeranalyses dat de afgelopen jaren niet meer afval is gescheiden (plastic uitgezonderd). De schatting is dat een verdere verhoging van het ledigingstarief minder effect heeft dan de voorgestelde maatregelen. Tot slot kan een te hoog tarief reden zijn voor inwoners om het restafval te gaan dumpen.

Financiële dekking:

De gemeente heeft een Egalisatiereserve Reiniging. Deze reserve is de afgelopen jaren opgebouwd met diverse meevallers uit de afvalinzameling (zoals plasticopbrengsten). De omvang van de reserve is momenteel ongeveer € 1.770.000,-. Het doel van de reserve is onder meer het investeringen en tegenvallers op te vangen. In de Nota Reserves en Voorzieningen uit november 2010 is afgesproken dat de omvang van deze reserve moet worden verminderd. In het voorgaande raadsvoorstel van 13 augustus 2012 is daarom voorgesteld de geadviseerde vastrechtverhoging te temperen tot € 22,80. In dit voorstel wordt geadviseerd om de gehele verhoging in 2013 niet door te voeren. Hiermee wordt voldaan aan de afspraken uit de Nota Reserves en Voorzieningen. De kosten worden geschat op 11.000 huishoudens x €30,- = € 330.000,- en worden onttrokken uit de reserve.

Een tweede kostenpost in de eerste fase is de aanschaf en uitzetten van circa 2.500 GFT-containers in het buitengebied. Ook voor deze kosten, ter hoogte van € 9.000,-, wordt voorgesteld deze te betalen uit de reserve.

De totale onttrekking in 2013 uit de Egalisatiereserve Reiniging bedraagt €339.000,-

Communicatie:

Voor de invoering van het nieuwe afvalbeleid is door de specialisten van ROVA een communicatieplan uitgewerkt (zie bijlage). Na akkoord op het raadsvoorstel wordt dit plan in uitvoering gebracht. Bij het opstellen van het plan werd uitgegaan dat de vier gemeenten Staphorst, Raalte, Steenwijkerland en Dalfsen gelijktijdig (in 2012) zouden starten met de eerste fase. De gemeenten Steenwijkerland en Staphorst zijn inmiddels gestart en de ervaringen zijn positief. De leerpunten en ervaringen uit deze gemeenten worden doorgegeven aan de volgende gemeenten. Het communicatieplan omvat onder andere de volgende onderdelen:

- Doelgroepgerichte communicatie;
- Publicaties, persberichten, bewonersavonden, website, social media, roadshow, ect.
- Strategische planning en detailplanning acties;
- Tips en trucs.

Daarnaast worden de inwoners van Dalfsen duidelijk geïnformeerd over het succes van het proefproject 'Hoonhorst zegt Dag' en over de voordelen en de financiële consequenties van het nieuwe beleid.

Bijlagen:

- Vernieuwde Afvalstoffenverordening
- Vernieuwde Belastingverordening Reinigingsheffing
- Beleidsplan ROVA 8 juli 2011
- Communicatieplan ROVA 17 oktober 2011
- Resultaten pilot 'Hoonhorst zegt Dag 2012'

Burgemeester en wethouders van Dalfsen,

de burgemeester,
drs. H.C.P. Noten

de secretaris-directeur,
drs. H. Zwart

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Dalfsen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 26 november 2012;

b e s l u i t :

Instemming met:

1. de eerste fase van het nieuwe afvalbeleid per 1 januari 2013;
2. de gewijzigde afvalstoffenverordening per 1 januari 2013;
3. de gewijzigde belastingsverordening reinigingsheffing per 1 januari 2013;
4. de onttrekking van € 339.000,- uit de Egalisatiereserve reiniging voor de invoering van de eerste fase van het nieuwe afvalbeleid in 2013

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dalfsen in zijn openbare vergadering van 26 november 2012.

De raad voornoemd,

de voorzitter,
H. Noten

de griffier,
N. IJnema